

**RAPORT PRIVIND REZULTATELE MONITORIZĂRII PROCESULUI DE
IMPLEMENTARE A LEGISLAȚIEI PENTRU ANUL 2015**

CUPRINS:

Capitolul I. Dispoziții generale	2
1.1. Temeiul și scopul monitorizării	2
1.2. Obiectivele și principiile monitorizării	2
1.3. Modul de organizare și etapele monitorizării	3
1.4. Lista actelor normative monitorizate	4
Capitolul II. Monitorizarea procesului de implementare a legislației	7
2.1. Aplicabilitatea actelor normative	7
2.2. Gradul de îndeplinire a obiectivelor și a scopului actului normativ	11
2.3. Modificările operate în actele normative	15
2.4. Gradul de punere în aplicare a cadrului juridic secundar	20
2.5. Coerența și consecvența actului normativ	24
2.6. Neutralitatea actului normativ	27
2.7. Stabilitatea și predictibilitatea actului normativ	28
2.8. Eficiența actului normativ	31
2.9. Modul de consultanță	37
Capitolul III. Dispoziții finale	39
3.1. Gradul general de eficiență a actelor normative monitorizate	39
3.2. Adoptarea și aplicarea cadrului juridic secundar	41
3.3. Cauzele care generează inaplicabilitatea actelor normative monitorizate	41
3.4. Gradul de eficiență a actelor normative monitorizate	42
3.5. Recomandări în vederea asigurării acțiunii actelor normative monitorizate	42
Concluzii	43

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. Temeiul și scopul monitorizării

Temeiul monitorizării. Prezentul Raport este întocmit ca rezultat al realizării procesului de monitorizare al implementării legislației, proces a cărui mecanism și metodologie au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1181 din 22.12.2010 privind monitorizarea procesului de implementare a legislației. Pentru respectarea modului de organizare și a etapelor de monitorizare a fost întocmită lista actelor normative care au fost monitorizate pe parcursul anului 2015. În acest sens, prin Hotărârea Guvernului nr. 386 din 16.06.2015 cu privire la aprobarea Listei actelor legislative și normative care vor fi monitorizate de către organele centrale de specialitate ale administrației publice, a fost aprobată lista actelor legislative și normative care au fost monitorizate pe parcursul anului 2015.

Scopul monitorizării. Prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 1181 din 22.12.2010 privind monitorizarea procesului de implementare a legislației a fost instituit mecanismul de monitorizare a procesului de implementare a legislației. Acest mecanism urmărește scopul identificării gradului de executare a actelor normative și legislative, a circumstanțelor care generează inaplicabilitatea legislației în vigoare, determinării faptului dacă obiectivele și scopurile actelor au fost îndeplinite, dacă au apărut careva consecințe neprevăzute sau negative în procesul de executare a acestora, precum și în vederea elaborării recomandărilor privind modalitatea de remediere a consecințelor negative.

1.2. Obiectivele și principiile monitorizării

Obiectivele monitorizării. Instituirea mecanismului de monitorizare a procesului de implementare a legislației prin Hotărârea Guvernului nr. 1181 din 22.12.2010 privind monitorizarea procesului de implementare a legislației, decurge din necesitatea de a identifica gradul de executare a actelor normative, de a constata dacă scopurile actelor legislative și normative monitorizate au fost realizate sau sunt în proces de realizare, adoptării și aplicării cadrului juridic secundar în scopul asigurării integrale de către acesta a mecanismului reglementării, precum și conformarea acestuia legislației ierarhic superioare. În același timp, o prioritate a fost identificarea cauzelor care generează inaplicabilitatea actului normativ, evaluarea eficienței actului normativ din punct de vedere al resurselor materiale, financiare și umane, inclusiv consecințele reglementării și în final, elaborarea recomandărilor în vederea asigurării acțiunii actului normativ.

Principiile monitorizării. Procesul de monitorizare a legislației este guvernat de următoarele principii: *profunzimea analizei* – potrivit căruia analiza trebuie să pătrundă în esența, obiectivele și scopurile actelor normative monitorizate; *neutralitatea* – principiu prin care se asigură proporționalitatea dintre interesele publice și cele private, evaluându-se obiectiv gradul de implementare a actului normativ, *transparența și participarea* – aplicarea căruia în procesul monitorizării presupune antrenarea și consultarea tuturor subiecților interesați (sectorul privat, mass-media, autoritățile și instituțiile publice etc.).

1.3. Modul de organizare și etapele monitorizării

Modul de organizare a monitorizării. Procesul de monitorizare a implementării actelor legislative și normative, presupune identificarea principalelor părți interesate la care se referă reglementările actelor normative și desfășurarea procesului de consultanță atât în cadrul ședințelor multilaterale cât și prin recepționarea avizelor, inclusiv în formă electronică. Totodată, este necesară analizarea, prin prisma *principiului profunzimii analizei*, procesului de aplicabilitate a actelor normative monitorizate și dacă au fost atinse scopurile expuse în actele respective, dacă au apărut sau nu efecte negative care împiedică aplicarea actului normativ sau ar putea afecta acțiunea acestora în viitor. Tot în procesul monitorizării se colectează și analizează informația oficială despre implementarea actelor normative, inclusiv date statistice, opinii și avize ale părților interesate, practica judiciară etc.

Etapele monitorizării. Conform pct. 6, alin. 1) din Hotărârea Guvernului nr. 1181 din 22.12.2010, cu modificările și completările ulterioare, privind monitorizarea procesului de implementare a legislației, procesul de monitorizare a fost unul continuu pentru anul 2015. Astfel, în anul 2015:

- A fost aprobată lista actelor normative supuse monitorizării prin Hotărârea Guvernului nr. 386 din 16.06.2015 cu privire la aprobarea Listei actelor legislative și normative care vor fi monitorizate de către organele centrale de specialitate ale administrației publice pe parcursul anului 2015;
- Autoritățile responsabile au realizat monitorizarea conform Metodologiei prevăzute în anexă la Hotărârea Guvernului nr.1181 din 22 decembrie 2002;
- Până la data de 1 octombrie 2015 autoritățile responsabile au prezentat Ministerului Justiției rapoartele de monitorizare a procesului de implementare a legislației conform competenței.
- Rapoartele au fost plasate pe paginile web a instituțiilor care au realizat monitorizarea propriu-zisă, precum și pe pagina web a Ministerului Justiției.

1.4. Lista actelor normative monitorizate

Așa cum a fost relatat în paragraful precedent lista actelor normative supuse monitorizării a fost aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 386 din 16.06.2015 cu privire la aprobarea Listei actelor legislative și normative care vor fi monitorizate de către organele centrale de specialitate ale administrației publice. Lista a fost elaborată ținînd cont de următorii factori:

- 1) importanța domeniului de reglementare a actului normativ monitorizat, potrivit programelor de guvernare și standardelor europene;
- 2) solicitările autorităților și instituțiilor publice, dezbaterile în mass-media, solicitările sectorului privat, ale organizațiilor necomerciale și ale altor persoane.

Pentru ca persoanele interesate să-și poată expune propunerile și opiniile, organele centrale de specialitate ale administrației publice responsabile de monitorizarea implementării actelor normative au plasat pe pagina web oficială anunțul cu privire la inițierea procesului de monitorizare cu datele de identificare a actului și datele de contact a persoanei responsabile de desfășurarea procesului de monitorizare.

Avînd în vedere realizarea prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 1181 din 22.12.2010 privind monitorizarea procesului de implementare a legislației, precum și cele expuse în capitolul precedent, prin Hotărîrea Guvernului nr. 386 din 16.06.2015 a fost aprobată lista care cuprinde următoarele **22 acte** legislative și normative:

Nr. d/o	Actele legislative și normative monitorizate	Organele centrale de specialitate ale administrației publice responsabile
1	2	3
1.	Legea nr.286-XIII din 16 noiembrie 1994 cu privire la bibliotecii.	Ministerul Culturii
2.	Legea nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor	Ministerul Sănătății
3.	Legea apiculturii nr. 70-XVI din 30 martie 2006	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
4.	Legea nr.8-XVI din 14 februarie 2008 cu privire la probațiune	Ministerul Justiției
5.	Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției	Centrul Național Anticorupție
6.	Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea	Ministerul Afacerilor

	Poliției și statutul polițistului	Interne
7.	Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare	Ministerul Mediului
8.	Legea nr. 128 din 11 iulie 2014 privind performanța energetică a clădirilor	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
9.	Legea nr.143 din 17 iulie 2014 privind regimul articolelor pirotehnice	Ministerul Afacerilor Interne
10.	Hotărârea Guvernului nr.827 din 10 septembrie 2010 „Privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune”	Ministerul Justiției
11.	Hotărârea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002 „Pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă”	Ministerul Tineretului și Sportului
12.	Hotărârea Guvernului nr. 851 din 15 august 2005 „Cu privire la crearea sistemului de monitorizare și evaluare a sărăciei”	Ministerul Economiei
13.	Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 27 octombrie 2008 „Cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman”	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
14.	Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009 „Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”	Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor
15.	Hotărârea Guvernului nr. 306 din 28 aprilie 2011 „Pentru aprobarea Normei zootehnice privind bonitatea familiilor de albine, creșterea și certificarea materialului genitor apicol”	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
16.	Hotărârea Guvernului nr. 733 din 29 septembrie 2011 „Cu privire la crearea Comisiei guvernamentale pentru politicile de tineret”	Ministerul Tineretului și Sportului
17.	Hotărârea Guvernului nr. 933 din 18 decembrie 2012 „Cu privire la Documentul unic de program pentru anii 2013-2015”	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
18.	Hotărârea Guvernului nr. 1029 din 19 decembrie 2013 „Cu privire la investițiile capitale publice”	Ministerul Finanțelor
19.	Hotărârea Guvernului nr. 50 din 15 ianuarie 2013 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor”	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
20.	Hotărârea Guvernului nr. 493 din 4 iulie 2013 „Cu privire la Programul pe termen mediu de elaborare a planurilor urbanistice	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

	la nivel de localități pe anii 2013-2016”	
21.	Hotărîrea Guvernului nr. 913 din 6 noiembrie 2014 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de elaborare a evaluării tehnice în construcții și Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de eliberare a certificatului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor în construcții”	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
22.	Hotărîrea Guvernului nr. 933 din 12 noiembrie 2014 „Cu privire la armonizarea reglementărilor tehnice și a standardelor naționale în domeniul construcțiilor cu legislația și standardele europene”	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Notă: Ministerul Mediului și Ministerul Finanțelor nu au executat prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 1181 din 22.12.2010 și Hotărîrii Guvernului nr. 386 din 16.06.2015, respectiv nu au fost prezentate rapoartele de monitorizare a procesului de implementare a următoarelor acte:

- Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;
- Hotărîrea Guvernului nr. 1029 din 19 decembrie 2013 „Cu privire la investițiile capitale publice”.

CAPITOLUL II

Monitorizarea procesului de implementare a legislației

2.1. Aplicabilitatea actelor normative

În scopul evaluării corecte și exacte a nivelului de implementare ale actelor normative a fost necesară stabilirea unor criterii convenționale, în temeiul cărora se efectuează evaluarea. Astfel, *Aplicabilitatea actelor normative* – în sensul prezentului Raport, reprezintă nivelul de acțiune și aplicare a actelor normative monitorizate, respectiv impactul acestora asupra reglementării relațiilor sociale în care scop au fost elaborate. În sensul prezentului Raport sunt utilizate următoarele noțiuni pentru determinarea gradului de executare a actelor normative:

Funcțional în deplină măsură – act normativ funcțional, în aplicarea căruia nu au fost depistate careva impedimente sau circumstanțe de orice tip care limitează acțiunea juridică a acestuia.

Relativ funcțional – act normativ aplicarea căruia în linii mari este funcțională, cu excepția unor articole separate, sau lipsa pârghiilor necesare pentru buna funcționare a acestuia, stabilite prin cadrul juridic secundar.

Cu grad redus de funcționare – act normativ acțiunea juridică a căruia înregistrează deficiențe în aplicarea a 30% sau mai mult, din normele juridice conținute.

Nefuncțional – act normativ care nu produce efecte juridice în virtutea unor circumstanțe intervenite sau căzut în desuetudine.

Drept rezultat al procesului de monitorizare a actelor normative în perioada anului 2015, constatăm că în aplicarea a șase acte normative nu au fost depistate careva impedimente sau circumstanțe de orice tip care limitează acțiunea juridică a acestora, respectiv sunt funcționale în deplină măsură, după cum urmează:

- Hotărârea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002 „Pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă”;
- Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 27 octombrie 2008 „Cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman”;
- Hotărârea Guvernului nr. 306 din 28 aprilie 2011 „Pentru aprobarea Normei zootehnice privind bonitatea familiilor de albine, creșterea și certificarea materialului genitor apicol”;
- Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009 „Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”;

- Hotărârea Guvernului nr. 933 din 18 decembrie 2012 „Cu privire la Documentul unic de program pentru anii 2013-2015”;
- Hotărârea Guvernului nr. 913 din 6 noiembrie 2014 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de elaborare a evaluării tehnice în construcții și Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de eliberare a certificatului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor în construcții”.

Pentru legile și actele normative în rezultatul monitorizării cărora au fost depistate circumstanțe care limitează acțiunea juridică a acestora au fost atribuite următoarele calificative conform tabelului de mai jos. Totodată sunt expuse cauzele de inaplicabilitate și soluțiile de înlăturare a acestor impedimente propuse de autoritățile care au efectuat monitorizarea.

Calificativul	Acte normative	Cauze de inaplicabilitate	Soluția
Relativ funcțional	Legea nr.286-XIII din 16 noiembrie 1994 cu privire la biblioteci.	Lipsa cadrului juridic secundar. Insuficiența resurselor materiale și financiare, precum și a personalului calificat în cadrul bibliotecilor.	Elaborarea și implementarea cadrului juridic de reglementare a statutului de centru biblioteconomic. Stabilirea mecanismelor de control asupra alocării mijloacelor financiare pentru biblioteci.
	Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului	Formularea incorectă a unor articole separate, în particular art.46. Existența în paralel a mai multor documente cu obiective diferite sau contradictorii în domeniul reformei MAI.	Modificarea acestor prevederi
	Legea nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor	Existența contradicțiilor între prevederile legii (art.7) și ale cadrului juridic secundar, care duc la imposibilitatea alocării	Aprobarea bugetului și alocarea surselor financiare pentru asigurarea activităților Comitetului.

		surselor financiare pentru asigurarea activităților Comitetului Permanent de Control asupra Drogurilor.	
	Legea apiculturii nr. 70-XVI din 30 martie 2006	Unele prevederi (Cap.II, art.6,Cap.IV, art.15) sunt caduce.	Excluderea acestor prevederi.
	Legea nr.8-XVI din 14 februarie 2008 cu privire la probațiune și Hotărârea Guvernului nr.827 din 10 septembrie 2010 „Privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune”	Ineficiența art.19 din cauza lipsei pârghiilor necesare pentru buna funcționare a acestuia, stabilite prin cadrul juridic secundar.	Modificarea Legii cu privire la probațiune, în special art. 19 în scopul creării unei politici unitare în sfera probațiunii.
	Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției	Ineficiența și inaplicabilitatea articolelor 8, 11, 13, 24, declararea neconstituționalității Legii nr.325/2013 privind testarea integrității profesionale, precum și inaplicabilitatea prevederilor legii în ce privește auditul și controlul intern.	Elaborarea unui nou proiect de lege care să perfecționeze mecanismul de combatere a actelor de corupție și celor conexe și de asigurare a integrității în sectorul public.
	Hotărârea Guvernului nr. 50 din 15 ianuarie 2013 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor”	Unele prevederi ale regulamentului duc la interpretarea echivocă a conținutului acestuia.	Substituirea prevederilor din Regulament ce se referă la subsistemul Viza cu prevederi privind Sistemul Informațional de Gestiune a Vizelor.

Cu grad redus de funcționare	Legea nr.143 din 17 iulie 2014 privind regimul articolelor pirotehnice	Nu sunt delimitate clar competențele organelor cu atribuții în domeniul autorizării circulației articolelor pirotehnice.	Modificarea art.3, 22, 30 pentru atribuirea clară a competențelor și componenței instituțiilor din subordinea Ministerul Afacerilor Interne.
	Legea nr. 128 din 11 iulie 2014 privind performanța energetică a clădirilor	Lipsa cadrului juridic secundar privind cerințele minime de performanță energetică a clădirilor și referitor la Metodologia de calcul a performanței energetice a clădirilor.	Elaborarea documentelor normative privind cerințele minime de performanță energetică a clădirilor cu un suport tehnic extern.
	Hotărârea Guvernului nr. 493 din 4 iulie 2013 „Cu privire la Programul pe termen mediu de elaborare a planurilor urbanistice la nivel de localități pe anii 2013-2016”	Lipsa resurselor financiare în bugetul de stat.	Includerea finanțării lucrărilor pentru actualizarea și adoptarea Planului de amenajare a teritoriului național în bugetul de stat.
	Hotărârea Guvernului nr. 933 din 12 noiembrie 2014 „Cu privire la armonizarea reglementărilor tehnice și a standardelor naționale în domeniul construcțiilor cu legislația și standardele europene”	Lipsa specialiștilor calificați și a finanțării pentru implementarea obiectivelor Hotărârii stipulate în planul de acțiuni.	Atragerea specialiștilor externi și deblocarea finanțării la Agenția de Aciziții Publice.

	Hotărârea Guvernului nr. 851 din 15 august 2005 „Cu privire la crearea sistemului de monitorizare și evaluare a sărăciei”	Se aplică parțial. S-a schimbat cadrul instituțional și atribuțiile funcționale ale instituțiilor.	Elaborarea unui nou act normativ în concordanță cu cadrul strategic actual, cu contextul actual de dezvoltare al Republicii Moldova, în conformitate cu standardele europene.
	Hotărârea Guvernului nr. 733 din 29 septembrie 2011 „Cu privire la crearea Comisiei guvernamentale pentru politicile de tineret”	Iresponsabilitatea membrilor Comisiei guvernametale pentru politicile guvernamentale de tineret. Lipsă de coordonare și comunicare între membrii Comisiei.	Nu au fost prezentate soluții.
Nefuncțional			

2.2. Gradul de îndeplinire a obiectivelor și a scopului actului normativ

Gradul de realizare a scopurilor și obiectivelor actelor normative monitorizate, reprezintă nivelul de atingere și îndeplinire a scopurilor și obiectivelor actelor normative monitorizate prin procesul de punere în aplicare a normelor juridice. Acesta este determinat în quantum procentual, avînd la bază evaluarea gradului de executare a actelor monitorizate și datele statistice privind rezultatele implementării actelor normative monitorizate acumulate și procesate în perioada monitorizării. Gradul de realizare a scopurilor și obiectivelor a fost evaluat și stabilit în quantum procentual de către autoritatea responsabilă de monitorizare și parțial argumentat.

Din rapoartele prezentate de autoritățile care au efectuat monitorizarea actelor legislative și normative în perioada anului 2015 rezultă că în cazul a șase acte nu au fost depistate circumstanțe care duc la neatingerea substanțială a scopurilor și obiectivelor acestora. Astfel, gradul de îndeplinire a acestora este de 90-100%:

- Legea apiculturii nr. 70-XVI din 30 martie 2006;
- Legea nr.8-XVI din 14 februarie 2008 cu privire la probațiune;

- Hotărîrea Guvernului nr.827 din 10 septembrie 2010 „Privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune”;
- Hotărîrea Guvernului nr. 1208 din 27 octombrie 2008 „Cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman”;
- Hotărîrea Guvernului nr. 306 din 28 aprilie 2011 „Pentru aprobarea Normei zootehnice privind bonitatea familiilor de albine, creșterea și certificarea materialului genitor apicol”;
- Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009 „Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”.

Pentru actele legislative și normative, supuse monitorizării pe parcursul anului 2015, în cazul cărora gradul de îndeplinire a obiectivelor și a scopului nu sînt atinse în totalitate sunt expuse cauzele de neîndeplinire și soluțiile respective în tabelul de mai jos.

Cuquantum	Acte normative	Cauzele generatoare de neîndeplinire a obiectivelor actului	Soluția
90% 50%	- Legea nr.286-XIII din 16 noiembrie 1994 cu privire la biblioteci.	Insuficiența resurselor financiare, materiale și umane.	Introducerea reglementărilor care să stabilească mecanisme de control asupra respectării legii.
	Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.	Existența în paralel a mai multor documente cu obiective diferite sau chiar contradictorii în domeniul reformei MAI și a poliției	Implementarea acelor obiective stabilite în cadrul Foii de parcurs, aferent Raportului analizei funcționale al MAI.
	Legea nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor.	Lipsa pîrghiilor normative care ar permite implementarea unor prevederi ale legii monitorizate.	Completarea și/sau modificarea anumitor prevederi, în special ale art. 7.
	Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției.	Ineficiența și inaplicabilitatea articolelor 8, 11, 13, 24, declararea neconstituționalității Legii	Elaborarea unui nou proiect de lege care să perfecționeze mecanismul de combatere a actelor de corupție și celor

	nr.325/2013 privind testarea integrității profesionale, precum și inaplicabilitatea prevederilor legii în ce privește auditul și controlul intern.	conexe și de asigurare a integrității în sectorul public.
Hotărîrea Guvernului nr. 50 din 15 ianuarie 2013 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor”.	Interpretarea unor clauze ale regulamentului creează neclarități pentru funcționarii consulari.	Revizuirea Regulamentului în vederea introducerii completărilor care ar preciza anumite aspecte ce țin de activitatea funcționarilor consulari în procesul perfectării vizelor.
Hotărîrea Guvernului nr. 913 din 6 noiembrie 2014 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de elaborare a evaluării tehnice în construcții și Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de eliberare a certificatului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor în construcții”.	În raport n-au fost prezentate cauze care ar limita acțiunea juridică a actului, însă procentual prevederile Hotărîrii monitorizate sunt realizate în proporție de 75%, după cum indică autoritatea care a efectuat monitorizarea.	Nu au fost prezentate soluții
Hotărîrea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002 „Pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă”.	Formularea actuală a unor prevederi este incompletă și nu corespunde cerințelor actuale în domeniul sportului.	Revizuirea hotărîrii în vederea modificării și completării acesteia, în special pct. 43, 50, 66.

	Hotărîrea Guvernului nr. 493 din 4 iulie 2013 „Cu privire la Programul pe termen mediu de elaborare a planurilor urbanistice la nivel de localități pe anii 2013-2016”.	Lipsa surselor financiare în bugetul de stat pentru actualizarea și adoptarea Planului de amenajare a teritoriului național și asigurarea cu planuri de amenajare a teritoriului zonal/regional.	Includerea finanțării lucrărilor pentru actualizarea și adoptarea Planului de amenajare a teritoriului național și pentru asigurarea cu planuri de amenajare a teritoriului zonal/regional în bugetul de stat.
	Hotărîrea Guvernului nr. 933 din 18 decembrie 2012 „Cu privire la Documentul unic de program pentru anii 2013-2015”.	Lipsa mijloacelor financiare și interzicerea de către Ministerul Finanțelor a organizării licitațiilor publice pentru proiecte individuale de dezvoltare regională.	Identificarea surselor suplimentare de finanțare reprezintă cea mai eficientă soluție întru înlăturarea cauzelor de neîndeplinire a obiectivelor.
	Legea nr. 128 din 11 iulie 2014 privind performanța energetică a clădirilor.	Prevederi importante ale legii nu sunt aplicabile, deoarece pentru elaborarea actelor normative conexe nu avem specialiști capabili să le elaboreze.	Elaborarea actelor normative conexe cu atragerea specialiștilor externi precum și asigurarea acoperirii financiare a acestor acțiuni.
50% - 30%	Legea nr.143 din 17 iulie 2014 privind regimul articolelor pirotehnice.	Nu sunt determinate clar competențele și nu există o conlucrare eficientă între instituțiile responsabile de punerea în aplicare a prezentei legi deoarece li s-au atribuit funcții ce nu corespund competențelor funcționale.	Revizuirea legii și atribuirea funcțiilor conform competențelor funcționale de bază ale autorităților publice și coordonarea cu toate instituțiile responsabile a proiectului de modificare a legii.
	Hotărîrea Guvernului nr. 733 din 29 septembrie 2011 „Cu privire la crearea Comisiei guvernamentale	Iresponsabilitatea actorilor implicați în crearea și implementarea politicilor guvernamentale de tineret.	Completarea actului normativ cu prevederi care să determine membrii Comisiei să se implice activ în procesul

	pentru politicile de tineret”.	Lipsă de coordonare și comunicare între membrii Comisiei Guvernamentale de tineret.	de coordonare a elaborării, implementării și monitorizării politicilor de tineret atât la nivel național, cât și local.
	Hotărârea Guvernului nr. 851 din 15 august 2005 „Cu privire la crearea sistemului de monitorizare și evaluare a sărăciei”.	Schimbarea cadrului instituțional. Caracterul ambiguu și general al unor prevederi. Neconcordanța cu cadrul strategic actual. Actul normativ nu prevede asigurarea cu resurse financiare și umane necesare pentru realizarea prevederilor acestuia.	Elaborarea unui nou act normativ care ar stabili mecanismul național pentru reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale.
	Hotărârea Guvernului nr. 933 din 12 noiembrie 2014 „Cu privire la armonizarea reglementărilor tehnice și a standardelor naționale în domeniul construcțiilor cu legislația și standardele europene”.	Lipsa specialiștilor calificați și a finanțării necesare.	Atragerea specialiștilor externi (prin diferite programe) și deblocarea finanțării la Agenția de Achiziții Publice
Neîndeplinite			

2.3. Modificările operate în actele normative

La acest paragraf s-a efectuat o analiză pentru a vedea dacă actul normativ monitorizat a fost supus unor modificări sau completări pe parcursul perioadei de activare sau nu. Actele monitorizate care au suferit modificări și completări, au fost indicate în Rapoartele prezentate de autoritățile administrative și s-a argumentat dacă prin introducerea lor a fost sau nu influențat scopul și esența acestora (actelor normative).

2.3.1. Acte normative în care nu au fost operate modificări:

- Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.
- Legea nr. 128 din 11 iulie 2014 privind performanța energetică a clădirilor.
- Legea nr.143 din 17 iulie 2014 privind regimul articolelor pirotehnice.
- Hotărîrea Guvernului nr. 851 din 15 august 2005 „Cu privire la crearea sistemului de monitorizare și evaluare a sărăciei”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009 „Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 306 din 28 aprilie 2011 „Pentru aprobarea Normei zootehnice privind bonitarea familiilor de albine, creșterea și certificarea materialului genitor apicol”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 733 din 29 septembrie 2011 „Cu privire la crearea Comisiei guvernamentale pentru politicile de tineret”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 493 din 4 iulie 2013 „Cu privire la Programul pe termen mediu de elaborare a planurilor urbanistice la nivel de localități pe anii 2013-2016”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 913 din 6 noiembrie 2014 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de elaborare a evaluării tehnice în construcții și Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de eliberare a certificatului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor în construcții”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 933 din 12 noiembrie 2014 „Cu privire la armonizarea reglementărilor tehnice și a standardelor naționale în domeniul construcțiilor cu legislația și standardele europene”.

2.3.2. Acte normative în care au fost operate modificări

Actul normativ	Modificările și completările actului	Efectele modificărilor și completărilor actului
Legea nr.286-XIII din 16 noiembrie 1994 cu privire la biblioteci.	Legea a fost modificată și completată prin: LP111 din 17.05.12, MO130/26.06.12 art.426; LP109 din 04.06.10, MO131-134/30.07.10 art.443; LP211-XVI din 29.07.05, MO132-134/07.10.05 art.631; LP482 din 04.12.03, MO6-12/01.01.04 art.48;	Sunt create condiții pentru asigurarea unității naționale în biblioteconomie. Ultimile modificări și completări care au fost aprobate prin Legea nr.124 din 3 mai 2001 nu au afectat scopul și esența actului în cauză.
Legea nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor.	Actul normativ a fost modificat și completat prin următoarele legi: - Legea nr.104 din 13 aprilie 2003, Monitorul Oficial Nr. 8 din 23.05.03 art.400. - Legea nr. 246-XVI din 27 noiembrie 2008, Monitorul Oficial Nr. 72-74 din 14.05.10 art.202; - Legea nr.168 din 22 iulie 2011, Monitorul Oficial Nr. 139-145 din 26.08.2011 art.436.	Aceste modificări au ridicat gradul de aplicabilitate prin stabilirea și consolidarea unui mecanism mai practic și autentic, și cu un nivel de funcționare mult mai înalt a acestui act normativ.
Legea apiculturii nr. 70-XVI din 30 martie 2006.	Legea a fost modificată prin: Legea nr. 187-XVI din 10.07.2008 MO al RM, 2008, nr. 138-139, art.567), Legea nr.226-XVI din 30.10.2008 MO al RM 2008, nr. 204-205, art.750), Legea nr. 205 din 16.07.2010 MO al RM 2010, nr. 155-158, art.565)	Au fost introduse mai multe noțiuni îndreptate spre ameliorarea genetică a familiilor de albine, creșterea productivității lor, precum și au condus la eliminarea constrângerilor de ordin administrativ în mediul de afaceri.

<p>Legea nr.8-XVI din 14 februarie 2008 cu privire la probațiune și Hotărârea Guvernului nr.827 din 10 septembrie 2010 „Privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune”.</p>	<p>Modificările și completările aduse nu au adus careva devieri de la scopul sau esența actului normativ. La data de 03.07.2015 a fost adoptat în lectura a doua proiectul legii, nr.195, prin care se aduc un șir de modificări și completări la actul normativ monitorizat</p>	<p>Modificările propuse urmăresc scopul completării și perfecționării actului normativ, în sensul creării unui cadru juridic bine determinat adaptat la necesitățile funcționale contemporane, fără a aduce schimbări de esență sau de a modifica scopul Legii.</p>
<p>Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției.</p>	<p>Au fost operate modificări prin Legea nr. 245/02.12.2011 privind modificarea și completarea unor acte legislative; Legea nr.277/27.12.2011 privind modificarea și completarea unor acte legislative; Centrul Național Anticorupție a elaborat proiectul legii pentru asigurarea integrității în sectorul public.</p>	<p>Modificările operate, dar și noile reglementări propuse sunt de natură să perfecționeze cadrul național anticorupție și integritate și să înlăture incoerențele relevate în acest domeniu în cadrul procesului de aplicare a Legii nr.90/2008.</p>
<p>Hotărârea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002 „Pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă”.</p>	<p>Modificările și completările la Hotărâre nu au avut impact asupra scopului și esenței acesteia.</p>	<p>Modificările și completările efectuate nu au avut impact asupra actului. Actualmente, actul normativ nominalizat se propune de a fi modificat și completat, iar proiectul hotărârii Guvernului ”Cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.1552 din 04.12.2002” se află în proces de avizare.</p>
<p>Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 27 octombrie 2008 „Cu privire la aprobarea</p>	<p>Modificările suferite de Hotărârea Guvernului monitorizată, au fost operate prin: Hotărârea Guvernului nr. 562 din</p>	<p>Modificările și completările operate au condus la ajustarea actului normativ, armonizarea acestuia cu legislația Uniunii Europene și buna</p>

<p>Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman”.</p>	<p>29.06.2010; Hotărîrea Guvernului nr. 1032 din 03.11.2010; Hotărîrea Guvernului nr. 746 din 03.10.2011; Hotărîrea Guvernului nr. 51 din 16.01.2013; Hotărîrea Guvernului nr. 513 din 02.07.2014.</p>	<p>implementare a lui.</p>
<p>Hotărîrea Guvernului nr. 933 din 18 decembrie 2012 „Cu privire la Documentul unic de program pentru anii 2013-2015”.</p>	<p>În anul 2013 a fost modificată anexa la Documentul unic de program pentru anii 2013- 2015, fiind inclus un proiect suplimentar „Un mediu salubru pentru o dezvoltare regională durabilă”, or. Hîncești.</p>	<p>La etapa actuală în cadrul Documentului Unic de Program sunt incluse 62 proiecte prioritare în domeniul dezvoltării regionale în următorii 3 ani în valoare totală de 1 255,36 mil.lei.</p>
<p>Hotărîrea Guvernului nr. 50 din 15 ianuarie 2013 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor”.</p>	<p>Au fost operate modificări prin Hotărîrea Guvernului nr. 558 din 16 iulie 2014 și prin Hotărîrea Guvernului nr. 911 din 5 noiembrie 2014.</p>	<p>Modificările operate prin H.G. nr. 558 au avut ca scop efectuarea anumitor precizări în textul Regulamentului în ceea ce privește depunerea cererilor prin portalul „Viza electronică”, procesarea cererilor respective, acordarea sau neacordarea vizelor. Modificările operate prin H.G. nr. 911 din 05.11.2014 au avut drept scop adaptarea prevederilor Regulamentului la Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 5 privind regimul străinilor în Republica Moldova.</p>

2.4. Gradul de punere în aplicare a cadrului juridic secundar

În vederea asigurării mecanismului de aplicabilitate a actelor normative și stabilirii gradului de suficiență a resurselor materiale, financiare și umane pentru funcționarea normală și eficientă a acestui cadru, în procesul de monitorizare a fost necesară identificarea cadrului juridic secundar prezent (în vigoare) precum și a celui care urmează a fi adoptat și aplicat. În acest sens s-a identificat necesitatea modificării și completării cadrului juridic secundar în raport cu actul monitorizat.

Actele legislative și normative monitorizate	Argumentarea
Legea nr.286-XIII din 16 noiembrie 1994 cu privire la biblioteci.	Legea supusă monitorizării nu prevede acte normative secundare.
Legea nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor.	În rezultatul monitorizării actului legislativ nu au fost identificate necesități sau propuneri de modificare a cadrului normativ secundar.
Legea apiculturii nr. 70-XVI din 30 martie 2006 .	Legea necesită a fi modificată și completată pentru excluderea neclarităților de la articolele 3, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 17.
Legea nr.8-XVI din 14 februarie 2008 cu privire la probațiune.	Modificarea și completarea Legii cu privire la probațiune este dictată de necesitatea aducerii acesteia în concordanță cu legislația națională și cea comunitară. Astfel, a apărut necesitatea redefinirii unor noțiuni, precum și completarea actului normativ cu noțiuni noi în scopul aplicării corecte a normelor legale (<i>a se vedea raportul</i>). Totodată a fost identificată necesitatea modificării și completării cadrului juridic secundar materializat în Hotărârea Guvernului nr.827 din 10 septembrie 2010 „Privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune”.
Hotărârea Guvernului nr.827 din 10 septembrie 2010 „Privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune”	În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 735 din 03.10.2012 cu privire la optimizarea structurii, activității Ministerului Justiției și autorităților administrative din subordine, Oficiul central de probațiune începând cu 01 ianuarie 2013 s-a transferat din subordinea Departamentului Instituțiilor Penitenciare în subordinea Ministerului Justiției, ca instituție autonomă, fiind

	<p>totodată intensificate considerabil responsabilitățile realizării sarcinilor de activitate a Oficiului central de probațiune.</p> <p>În acest sens, cu scopul de asigurare integrală a mecanismului de reglementare, precum și de conformare a actului legislației ierarhic superioare au fost propuse o serie de modificări și completări (<i>a se vedea raportul</i>).</p>
Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției.	Mecanismul juridic aferent cadrului normativ a fost pus în aplicare. Astfel, în urma adoptării legii au fost elaborate și adoptate un șir de acte normative care vin să contribuie la implementarea prevederilor legii sus-numite. (<i>a se vedea raportul</i>)
Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.	A fost identificată necesitatea modificării și completării următoarelor articole din lege: 9, 10, 11, 12, 13, 17, 19, 21, 22, 25, 26, 34, 36, 37, 38, 39, 47, 49, 52, 65. Cauzele de modificare și redacția propusă sunt prezentate în raportul de monitorizare a legii în cauză. De asemenea se propune modificarea art. 69 pentru asigurarea aplicării atât a legii, cât și a actelor subordonate în sensul excluderii dublării competențelor poliției și ale trupelor de carabinieri, precum și pentru asigurarea delimitării clare a atribuțiilor acestor două structuri de forță.
Legea nr. 128 din 11 iulie 2014 privind performanța energetică a clădirilor.	Urmează a fi elaborate : <p>„Regulamentul privind inspecția periodică a cazanelor și a sistemelor de încălzire din clădiri” (Regulament elaborat și transmis spre avizare) și „Procedura de certificare a performanței energetice a clădirilor și a unităților de clădiri”.</p> <p>Regulamentul și Procedura nu pot fi aplicate, deoarece în susținerea acestora trebuie elaborate documente normative în construcții, pentru care în acest an nu este finanțare. Astfel, este necesară deblocarea finanțării, care se desfășoară prin Agenția de Achiziții Publice, pentru elaborarea documentelor normative în construcții.</p>
Legea nr.143 din 17 iulie 2014 privind regimul articolelor pirotehnice.	Este necesară modificarea unor articole (Capitolul I, art. 3, Capitolul VIII, art. 22, Capitolul XI, art.30).
Hotărârea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002 „Pentru aprobarea	Actualmente, Hotărârea Guvernului nominalizată se propune de a fi modificată și completată, iar proiectul hotărârii Guvernului ”Cu

Normelor financiare pentru activitatea sportivă”.	privire la modificarea și completarea Hotărîrii Guvernului nr.1552 din 04.12.2002” se află în proces de avizare.
Hotărîrea Guvernului nr. 851 din 15 august 2005 „Cu privire la crearea sistemului de monitorizare și evaluare a sărăciei”.	Actul normativ nu prevede punerea în aplicare a cadrului juridic secundar.
Hotărîrea Guvernului nr. 1208 din 27 octombrie 2008 „Cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman”.	Nu a fost prezentată informație la acest compartiment.
Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009 „Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”.	Pentru a asigura mecanismul aplicării Hotărîrii Guvernului nr.284 din 13.04.2009 ANRCETI a efectuat modificări la punctul 29, alin. 3) și 11 din Reguli. De asemenea, a fost elaborat un proiect de Hotărîre a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind stabilirea măsurilor minime de securitate ce trebuie luate de către furnizori pentru asigurarea securității și integrității rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice și raportarea incidentelor cu impact semnificativ asupra acestora.
Hotărîrea Guvernului nr. 306 din 28 aprilie 2011 „Pentru aprobarea Normei zootehnice privind bonitatea familiilor de albine, creșterea și certificarea materialului genitor apicol”.	Nu a fost prezentată informație la acest compartiment.
Hotărîrea Guvernului nr. 733 din 29 septembrie 2011 „Cu privire la crearea Comisiei guvernamentale pentru politicile de tineret”.	În Hotărîrea Guvernului nominalizată nu este expres prevăzută necesitatea elaborării cadrului normativ secundar, însă conform pct.6 din Hotărîrea Guvernului se recomandă consiliilor raionale și primăriilor municipiilor să creeze comisii raionale (municipale) pentru politicile de tineret pe baza principiului de paritate între reprezentanții autorităților publice locale și reprezentanții societății civile de tineret.
Hotărîrea Guvernului nr. 933 din 18 decembrie 2012 „Cu privire la Documentul unic de program pentru	Actul nu are careva lacune care ar necesita completări sau modificări. Nu există cadru juridic secundar.

anii 2013-2015”	
Hotărîrea Guvernului nr. 50 din 15 ianuarie 2013 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor”.	Modificările propuse au ca scop ameliorarea prevederilor acestuia și necesitatea adaptării la prevederile actelor normative deja existente. Suplimentar, urmează a fi operate modificări în vederea eficientizării activității funcționarilor consulari. Actul normativ secundar în vederea aplicării Regulamentului este Ordinul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și al Ministerului Afacerilor Interne nr. 954-b-119/294 cu privire la aprobarea listei statelor și entităților ai căror resortisanți, solicitanți de viză, urmează a fi consultată cu Ministerul Afacerilor Interne. Acesta corespunde rigorilor existente și asigură aplicarea corespunzătoare a Regulamentului.
Hotărîrea Guvernului nr. 493 din 4 iulie 2013 „Cu privire la Programul pe termen mediu de elaborare a planurilor urbanistice la nivel de localități pe anii 2013-2016”.	Se propun unele modificări în Anexa Nr. 2 a Hotărîrii referitoare la termenele de realizare a acțiunilor din Program. <i>(a se vedea raportul)</i>
Hotărîrea Guvernului nr. 913 din 6 noiembrie 2014 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de elaborare a evaluării tehnice în construcții și Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de eliberare a certificatului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor în construcții”.	Conform Planului de acțiuni pentru anii 2014-2015 privind implementarea Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.913 din 6 noiembrie 2014, aprobat prin ordinul Ministrului dezvoltării regionale și construcțiilor nr.183 din 26 noiembrie 2014, urma să fie elaborate 9 documente interne specifice privind evaluarea tehnică în construcții. Din lipsa surselor financiare acțiunea n-a fost realizată.
Hotărîrea Guvernului nr. 933 din 12 noiembrie 2014 „Cu privire la armonizarea reglementărilor tehnice și a standardelor naționale în domeniul construcțiilor cu legislația și standardele europene”.	Este necesară elaborarea: Conceptului sistemului național de reglementare tehnică a construcțiilor și a Ghidului privind abordarea bazată pe performanță (“performance based approach”) în reglementările tehnice din domeniul construcțiilor. Aceste acțiuni nu au fost îndeplinite din cauza lipsei specialiștilor calificați și a finanțării.

2.5. Coerența și consecvența actului normativ

Acest paragraf conține informație privind consecvența și coerența actelor normative monitorizate. Reieșind din informația examinată din rapoartele prezentate de autoritățile care au efectuat nemijlocit monitorizarea, constatăm că s-a efectuat o analiză, în urma căreia s-a stabilit dacă actele normative conțin sau nu prevederi contradictorii. Această analiză a presupus stabilirea situațiilor contradictorii atât între normele juridice ale actului monitorizat cât și între acesta și între alte acte normative. Drept rezultat al acestor acțiuni s-au dedus următoarele:

2.5.1. Acte care nu conțin prevederi contradictorii

- Legea nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice psihotrope și a precursorilor;
- Legea apiculturii nr. 70-XVI din 30 martie 2006;
- Legea nr.8-XVI din 14 februarie 2008 cu privire la probațiune;
- Legea nr. 128 din 11 iulie 2014 privind performanța energetică a clădirilor;
- Hotărârea Guvernului nr.827 din 10 septembrie 2010 „Privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune”;
- Hotărârea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002 „Pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă”;
- Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 27 octombrie 2008 „Cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman”;
- Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009 „Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”;
- Hotărârea Guvernului nr. 306 din 28 aprilie 2011 „Pentru aprobarea Normei zootehnice privind bonitatea familiilor de albine, creșterea și certificarea materialului genitor apicol”;
- Hotărârea Guvernului nr. 733 din 29 septembrie 2011 „Cu privire la crearea Comisiei guvernamentale pentru politicile de tineret”;
- Hotărârea Guvernului nr. 933 din 18 decembrie 2012 „Cu privire la Documentul unic de program pentru anii 2013-2015”;
- Hotărârea Guvernului nr. 493 din 4 iulie 2013 „Cu privire la Programul pe termen mediu de elaborare a planurilor urbanistice la nivel de localități pe anii 2013-2016”;
- Hotărârea Guvernului nr. 913 din 6 noiembrie 2014 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de elaborare a evaluării tehnice în

construcții și Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de eliberare a certificatului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor în construcții”;

- Hotărârea Guvernului nr. 933 din 12 noiembrie 2014 „Cu privire la armonizarea reglementărilor tehnice și a standardelor naționale în domeniul construcțiilor cu legislația și standardele europene”.

2.5.2. Acte care conțin contradicții și prevederi ambigui

Legea/Actul normativ	Argumentarea
Legea nr.286-XIII din 16 noiembrie 1994 cu privire la biblioteci.	<p>Art. 9. În punctul (1) se stipulează că în sistemul național de biblioteci se includ bibliotecile fondate și întreținute de stat, iar în punctul (2)d) se menționează că în sistemul național de biblioteci pot fi incluse și bibliotecile specializate ale unor structuri nonguvernamentale.</p> <p>Art. 33, punctul (3) este în contradicție cu legea bugetului de stat, mijloacele financiare obținute din prestarea serviciilor cu plată fiind luate în considerare la finanțarea bibliotecilor din buget.</p>
Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției.	<p>În procesul de monitorizare au fost identificate următoarele situații contradictorii atât între normele juridice ale actului monitorizat, cât și între acesta și între alte acte normative: Hotărârea Curții Constituționale a generat o reacție în lanț de diminuare a procesului de testare a integrității profesionale, cu implicații nefaste directe asupra efectivității și procesului de implementarea a Legii nr.90/2008. Pentru prevenirea și combaterea actelor de corupție și celor conexe este necesară perfecționarea mecanismului de constatare a fenomenelor de acest gen. Este necesară o delimitare clară între Codul penal și Codul contravențional cu delimitarea clară a formelor de răspundere pentru acestea – penală, contravențională, și chiar cu delimitările necesare pentru răspunderea disciplinară și civilă (ultima survenind pentru recuperarea prejudiciului survenit în urma comiterii actului de corupție sau celor conexe).</p> <p>De asemenea, în ceea ce privește subiecții asupra cărora se răsfrâng reglementările, există un șir de neconcordanțe între prevederile Legii nr.90/2008 și prevederile următoarelor acte legislative/normative: - Legea nr.16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese; - Legii nr.1264 din 19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al</p>

	<p>proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere; - Hotărârea Guvernului nr. 134 din 22.02.2013 privind stabilirea valorii admise a cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol și aprobarea Regulamentului cu privire la evidența, evaluarea, păstrarea, utilizarea și răscumpărarea cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol.</p>
<p>Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.</p>	<p>Legea nr.320 nu a adus modificări specifice în activitatea și organizarea Trupelor de Carabinieri și, la prima vedere, nu are nici o legătură cu activitatea acestora. Însă proiectul legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului a fost elaborat de fapt, în strânsă legătură cu proiectul legii cu privire la Trupele de carabinieri, iar obiectivele și efectele urmărite de modificare a cadrului legislativ au fost de la bun început considerate ca fiind interdependente. Ambele legi au fost înaintate și examinate concomitent în Guvern, după care și în Parlament, însă în ședința Parlamentului din 14 decembrie 2014 a fost luată decizia de a retrage din Parlament proiectul Legii cu privire la Trupele de Carabinieri și această decizie a fost susținută de reprezentanții MAI. Din analiza stenogramei acestei ședințe reiese că cele mai importante obiecții la acest proiect de lege au fost de ordin conceptual, precum și legate de existența unor suprapuneri și confuzii în delimitarea rolului, funcțiilor și misiunilor carabinierilor de cele ale poliției, de dublarea unor competențe și, respectiv, de necesitatea unor cheltuieli nejustificate pentru întreținerea a două instituții cu competențe similare (în special ne referim la aparatul de administrare și control). Mai mulți experți care au evaluat Legea nr. 320 au invocat stoparea procesului de reformă a trupelor de carabinieri ca fiind unul dintre motivele principale care explică mai multe deficiențe în organizarea și capacitățile Poliției.</p>
<p>Legea nr.143 din 17 iulie 2014 privind regimul articolelor pirotehnice.</p>	<p>S-au atribuit organelor supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor funcția de organ responsabil pentru implementarea legii și supraveghere a pieții, ceea ce intră în contradicție cu prevederile art. 12 al Legii nr. 93-XVI din 05.04.2007, în ce privește competențele Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale</p>

<p>Hotărârea Guvernului nr. 851 din 15 august 2005 „Cu privire la crearea sistemului de monitorizare și evaluare a sărăciei”.</p>	<p>În rezultatul procesului monitorizării actului normativ s-a constatat existența unor prevederi generale și ambigui. În particularitate: Articolul 1, aliniatele 5 și 6, sintagma ”ministerele interesate și instituțiile științifice” – se impune necesitatea specificării instituțiilor concrete responsabile. Articolul 2, aliniatele 3, 4 sintagmele ”indicatorii de bază pentru monitorizarea și evaluarea sărăciei”, ” set standard de tabele” – este necesar a stabili o listă clară de indicatori (la fel ca în cazul României sau a altor țări din UE) Articolul 2, aliniatul 5 sintagma ” va asigura ... accesibilitatea datelor” – de stabilit prevederi mai explicite privind politica de acces la date. Există prevederi contradictorii: Art. 4 al Hotărârii contravine art. 6 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, conform căruia între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege</p>
<p>Hotărârea Guvernului nr. 50 din 15 ianuarie 2013 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor”.</p>	<p>În procesul monitorizării implementării Regulamentului au fost identificate situații generate de prevederi contradictorii privitor la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obținerea vizei de lungă ședere. • Modalitatea eliberării invitațiilor pentru străini.

2.6. Neutralitatea actului normativ

La acest capitol s-a efectuat o analiză succintă a prevederilor actului monitorizat în vederea constatării asigurării proporționalității între interesele publice și cele private. În procesul monitorizării au fost examinate toate circumstanțele care produc sau pot conduce la producerea reglementărilor în exces sub pretextul ocrotirii unor interese publice sau private. Pentru identificarea corectă și multilaterală a tuturor circumstanțelor a fost necesar de analizat atât opiniile sectorului privat și asociativ, cât și opinia autorității responsabile de monitorizare și a subiecților interesați.

În urma analizei conținutului rapoartelor prezentate de organele centrale de specialitate ale administrației publice, drept rezultat al monitorizării actelor legislative și normative, deducem că prevederile acestora asigură proporționalitatea dintre interesele publice și cele private, cu unele mici excepții. În acest sens menționăm:

- **Legea nr.286-XIII din 16 noiembrie 1994 cu privire la biblioteci** – Autoritatea publică consideră oportun corelarea prevederilor legii referitor la bibliotecile de învățământ cu noile modificări ale Codului Educației, în special sub aspectul autonomiei universitare (art. 79 Codul Educației).
- **Hotărîrea Guvernului nr. 50 din 15 ianuarie 2013 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor”** – raportul asupra căruia relevă anumite reticențe din partea opiniei publice asupra normelor din Regulament care reglementează procedura de eliberare a vizei de intrare în RM pentru soțul /soția cetățeanului RM, precum și cele referitoare la cerințele necesare pentru obținerea unei vize de lungă ședere, pentru angajare în muncă sau pentru studii.
- **Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009 „Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”** – Sectorul privat a exprimat următoarea opinie: Punctul 21 al Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice stabilește următoarele: „21. Furnizorul de rețele de comunicații electronice care asigură autoritățile publice cu comunicații speciale este în drept să stopeze sau să interzică, fără explicații, orice tipuri de lucrări ce implică lucrări de terasament, dacă acestea pot afecta securitatea statului (scurgerea informației importante pentru stat)”. În acest context, sintagma „fără explicații” poate crea confuzii și abuzuri. Pentru a exclude aceste situații dintre furnizorii de comunicații electronice propunem să fie modificată sintagma „fără explicații” în „cu argumentare”.

2.7. Stabilitatea și predictibilitatea actului normativ

2.7.1. Acte normative care nu au fost supuse revizuirii:

- **Legea nr.8-XVI din 14 februarie 2008 cu privire la probațiune** – La data de 03.07.2015 a fost adoptat în lectura a doua proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, nr. de înregistrare a proiectului: 195, prin care se aduc un șir de modificări și completări la actul normativ monitorizat.

- Hotărîrea Guvernului nr.827 din 10 septembrie 2010 „Privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune”.
- Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.
- Legea nr. 128 din 11 iulie 2014 privind performanța energetică a clădirilor.
- Legea nr.143 din 17 iulie 2014 privind regimul articolelor pirotehnice.
- Hotărîrea Guvernului nr. 851 din 15 august 2005 „Cu privire la crearea sistemului de monitorizare și evaluare a sărăciei”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009 „Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 306 din 28 aprilie 2011 „Pentru aprobarea Normei zootehnice privind bonitatea familiilor de albine, creșterea și certificarea materialului genitor apicol”
- Hotărîrea Guvernului nr. 733 din 29 septembrie 2011 „Cu privire la crearea Comisiei guvernamentale pentru politicile de tineret”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 493 din 4 iulie 2013 „Cu privire la Programul pe termen mediu de elaborare a planurilor urbanistice la nivel de localități pe anii 2013-2016”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 913 din 6 noiembrie 2014 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de elaborare a evaluării tehnice în construcții și Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de eliberare a certificatului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor în construcții”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 933 din 12 noiembrie 2014 „Cu privire la armonizarea reglementărilor tehnice și a standardelor naționale în domeniul construcțiilor cu legislația și standardele europene”.

2.7.2. Acte normative care au fost supuse revizuirii

Actul normativ	Frecvența revizuirii	Cum a fost afectat scopul actului după modificare/completare
Legea nr.286-XIII din 16 noiembrie 1994 cu privire la bibliotecii.	În scopul îmbunătățirii actului normativ, ulterior, acesta a fost modificat și completat de 2 ori: 1998, 2001.	Modificările și completările au influențat pozitiv scopul actului.
Legea nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația	Legea a suferit mai multe modificări și completări, după cum urmează: - Legea nr.104 din 13 aprilie 2003,	Actul normativ supus monitorizării a fost revizuit conform unor criterii obiective.

substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor.	Monitorul Oficial Nr. 8 din 23.05.03 art. 400; - Legea nr. 246-XVI din 27 noiembrie 2008, Monitorul Oficial Nr. 72-74 din 14.05.10 art.202; - Legea nr.168 din 22 iulie 2011, Monitorul Oficial Nr. 139-145 din 26.08.2011 art. 436.	Scopul și esența acestuia nu au fost afectate.
Legea apiculturii nr. 70-XVI din 30 martie 2006.	Legea apiculturii a fost modificată și/sau completată de trei ori (de 2 ori în anul 2008 și o dată în anul 2010).	Modificările și completările operate în Legea apiculturii nu au afectat scopul inițial al actului.
Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției.	A fost modificată prin: Legea nr. 245/02.12.2011 privind modificarea și completarea unor acte legislative și, Legea nr.277/27.12.2011 privind modificarea și completarea unor acte legislative.	În ambele cazuri gradul de revizuire și modificare a Legii nr.90/2008 a fost unul superficial, care nu a perfecționat suficient de mult mecanismul național de prevenire și combatere a corupției.
Hotărârea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002 „Pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă”.	De la intrarea în vigoare a Hotărârii nominalizate, au parvenit modificări și completări.	Revizuirea s-a efectuat conform unor criterii obiective și hotărârea nu a suferit modificări, ce ar influența scopul și esența acesteia.
Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 27 octombrie 2008 „Cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman”.	Hotărârea Guvernului a fost modificată și/sau completată de 5 ori (de 2 ori în anul 2010 și câte o dată în anii 2011, 2013 și 2014).	Modificările și completările operate în Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 27.10.2008 nu au afectat scopul inițial al actului normativ.
Hotărârea Guvernului	Documentul unic de program pentru	Scopul actului normativ nu a

nr. 933 din 18 decembrie 2012 „Cu privire la Documentul unic de program pentru anii 2013-2015”.	anii 2013-2015, a fost revizuit o singură dată, fiind modificat și completat prin Hotărîrea Guvernului nr. 308 din 27.05.2013.	suferit careva modificări după revizuire.
Hotărîrea Guvernului nr. 50 din 15 ianuarie 2013 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor”.	Revizuirile prezentului Regulament au avut la bază necesitățile ce au apărut în cadrul procesului de elaborare a Sistemului Informațional de Gestiune a Vizelor. Urmare a primei etape de implementare a Regulamentului în cauză, a fost identificată necesitatea introducerii anumitor modificări în textul acestuia pentru a elimina anumite neclarități vis-a-vis de interpretarea clauzelor Regulamentului.	În rezultatul operării modificărilor respective au avut de beneficiat atât funcționarii consulari, care au obținut clarificările de rigoare, cât și solicitanții de viză, întrucît spectrul beneficiarilor serviciului eVisa a fost lărgit.

2.8. Eficiența actului normativ

Gradul de eficiență a actelor normative monitorizate, în sensul prezentului Raport reprezintă analiza și argumentarea concretă a datelor care demonstrează că actul normativ monitorizat optează pentru soluția celui mai mic cost al unei probleme clar definite. În același timp, se argumentează pertinent că au fost obținute performanțe. Gradul de eficiență a actelor monitorizate urmărește scopul stabilirii nivelului cheltuielilor financiare care sunt implicate pentru buna implementare a actelor și stabilirea sumelor financiare ca urmare a propunerilor pentru optimizarea aplicabilității actelor monitorizate.

Actul normativ	Eficiența actului	Propuneri pentru optimizarea cheltuielilor în scopul implementării actului
Legea nr.286-XIII din 16 noiembrie 1994 cu privire la biblioteci.	Actul legislativ nu cuprinde aspecte care demonstrează că prevederile acestuia optează pentru soluția celui mai mic preț.	Nu au fost prezentate propuneri în raport.
Legea nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor.	Dat fiind faptul că nivelul de atingere a scopului și obiectivelor actului normativ monitorizat reprezintă un quantum procentual de 90% (avînd la bază evaluarea gradului de executare a actului monitorizat și datele statistice privind rezultatele implementării acestora), putem menționa că la moment Legea are un grad înalt de aplicabilitate, ceea ce și demonstrează eficiența actului normativ.	Actul normativ monitorizat, optează pentru soluția celui mai mic cost al unei probleme clar definite. Cheltuielile financiare care sunt implicate pentru buna implementare a actelor și stabilirea sumelor financiare ca urmare a propunerilor pentru optimizarea aplicabilității actelor monitorizate sînt la nivelul satisfăcător.
Legea apiculturii nr. 70-XVI din 30 martie 2006.	Rezultat al aplicării Legii monitorizate, au fost obținute performanțe concrete, spre exemplu: efectivul familiilor de albine existent în Republică s-a majorat de la 96,0 mii familii în anul adoptării Legii, pînă la 124,3 mii familii în anul 2015, adică cu 30%; - producția de miere a crescut corespunzător de la 2,2 mii tone în anul 2006, pînă la 2,6 mii tone în prezent. Deci, legea monitorizată se consideră eficientă.	Implementarea Legii apiculturii optează pentru soluția celui mai mic cost pentru atingerea obiectivului
Legea nr.8-XVI din 14 februarie 2008 cu privire la	Actul normativ optează pentru soluția celui mai mic cost întru atingerea scopului său.	

probațiune și Hotărârea Guvernului nr.827 din 10 septembrie 2010 „Privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune”.		
Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției.	Actul analizat prin prisma cheltuielilor suportate de autoritățile publice și rezultatele modeste obținute ne determină să afirmăm un raport strict satisfăcător. Majoritatea absolută a autorităților sunt de părerea că numărul mic de angajați și volumul mare de muncă nu le permite să obțină rezultate mai bune. Rezultatele sunt justificate prin insuficiența ori lipsa de mijloace financiare care le-au revenit de la bugetul de stat, conform prevederilor Legii nr.181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală.	Nu au fost prezentate propuneri în raport.
Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.	În mediu 90%. Conform opiniei autorității care a întocmit raportul este complicată stabilirea estimativă a cheltuielilor.	Nu au fost prezentate propuneri în raport.
Legea nr. 128 din 11 iulie 2014 privind performanța energetică a clădirilor.	Eficiența Legii monitorizate încă nu poate fi stabilită, deoarece este pusă în aplicare din octombrie 2015 și nu există o analiză și argumentare a datelor care demonstrează că Legea monitorizată optează pentru soluția celui mai mic cost al unei probleme clar definite.	Conform opiniei autorității care a efectuat monitorizarea, este prematur de a face propuneri pentru optimizarea cheltuielilor în scopul implementării Legii.
Legea nr.143 din 17 iulie 2014 privind regimul articolelor pirotehnice.	Legea nu este lucrativă, deoarece s-au atribuit funcții de control și de supraveghere ce nu țin de competența organelor supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor.	Nu au fost prezentate propuneri în raport.

<p>Hotărârea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002 „Pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă”.</p>	<p>Noile plafoane de hrană, preparate vitaminoase precum și alte componente extrem de importante în cadrul procesului de reglementare a finanțării acțiunilor sportive naționale și internaționale nu vor influența la majorarea mijloacelor financiare din bugetul de stat.</p>	<p>Prin intermediul proiectului hotărârii de Guvern, se dorește de a asigura utilizarea eficientă a mijloacelor financiare alocate, anual, în bugetul de stat domeniului sportului.</p>
<p>Hotărârea Guvernului nr. 851 din 15 august 2005 „Cu privire la crearea sistemului de monitorizare și evaluare a sărăciei”.</p>	<p>Realizarea Hotărârii Guvernului nr.851 din 15 august 2005 cu privire la crearea sistemului de monitorizare și evaluare a sărăciei necesită resurse umane și financiare, și nu optează pentru soluția celui mai mic cost pentru atingerea obiectivului.</p>	<p>Nu au fost prezentate propuneri în raport.</p>
<p>Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 27 octombrie 2008 „Cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman”.</p>	<p>În rezultatul aplicării Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman, a fost implementat un sistem de marcarea a ouălor pentru consum uman în dependență de dimensiunile și calitatea acestora. Totodată au fost stabilite reguli privind marcarea ouălor și excepții de la ele. Aceste reguli conferă produsului reglementat un grad sporit de siguranță alimentară, prin urmare, consumatorii sînt asigurați cu produse salubre de o calitate înaltă.</p>	<p>Nu au fost prezentate propuneri în raport.</p>
<p>Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009 „Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe</p>	<p>Aplicarea Regulilor a sporit gradul de securitate a rețelelor de comunicații electronice și a responsabilizat executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, fapt confirmat prin numărul anual relativ mic (3 cazuri anual) de procese-verbale cu</p>	<p>Cheltuieli suplimentare în scopul implementării actului nu sunt necesare. Toate procedurile prevăzute de reguli se realizează de către</p>

traseele liniilor de comunicații electronice”.	privire la contravenție încheiate de către ANRCETI.	personalul existent.
Hotărârea Guvernului nr. 306 din 28 aprilie 2011 „Pentru aprobarea Normei zootehnice privind bonitatea familiilor de albine, creșterea și certificarea materialului genitor apicol”.	În rezultatul implementării actului normativ, au fost obținute performanțe concrete, ca exemplu: - efectivul familiilor de albine existent în Republică s-a majorat de la 96,0 mii familii în anul 2006, până la 124,3 mii familii în anul 2015, adică cu 30 %; - producția de miere a crescut corespunzător de la 2,2 mii tone în anul 2006, până la 2,6 mii tone în prezent.	Nu au fost prezentate propuneri în raport.
Hotărârea Guvernului nr. 733 din 29 septembrie 2011 „Cu privire la crearea Comisiei guvernamentale pentru politicile de tineret”.	Actul normativ optează pentru soluția celui mai mic cost pentru atingerea obiectivului.	
Hotărârea Guvernului nr. 933 din 18 decembrie 2012 „Cu privire la Documentul unic de program pentru anii 2013-2015”.	Documentul Unic de Program reprezintă un instrument eficient în planificarea politicii de dezvoltare regională. Astfel, a fost posibilă selectarea proiectelor prioritare și implementarea lor în termeni rezonabili.	
Hotărârea Guvernului nr. 50 din 15 ianuarie 2013 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor”.	Implementarea procedurii de eliberare a vizelor prin intermediul aplicațiilor electronice este apreciată pozitiv de către cetățenii străini care doresc să călătorească în Republica Moldova. eVisa facilitează obținerea vizei de către cetățenii străini domiciliați în țările în care nu există misiuni diplomatice sau oficii consulare ale RM prin anularea prezenței personale la ghișeu. Acest lucru îi scutește de cheltuieli suplimentare generate de deplasările în prealabil la una din Misiunile diplomatice	Având în vedere că numărul solicitanților de viză a scăzut considerabil din cauza abolirii regimului de vize cu mai multe țări din Balcani (Albania, Macedonia, Muntenegru, Serbia), resursele umane, materiale și financiare din misiunile

	și oficiile consulare ale RM pentru obținerea vizei.	diplomatice sunt suficiente pentru o gestionare de înaltă calitate a procesului de eliberare a vizelor.
Hotărârea Guvernului nr. 493 din 4 iulie 2013 „Cu privire la Programul pe termen mediu de elaborare a planurilor urbanistice la nivel de localități pe anii 2013-2016”.	Actul normativ monitorizat este în curs de realizare și eficiența acestuia este stabilită prin documentația de urbanism elaborată la moment. Vezi pct. 3 din acest document.	Avînd în vedere că elaborarea documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului este supusă achizițiilor publice propuneri pentru optimizarea cheltuielilor nu sînt.
Hotărârea Guvernului nr. 913 din 6 noiembrie 2014 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de elaborare a evaluării tehnice în construcții și Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic de eliberare a certificatului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor în construcții”.	Actul normativ este în curs de implementare și nu s-a constatat că actul este inefficient. Raportul nu conține alte date privind gradul de eficiență sau soluția celui mai mic cost	
Hotărârea Guvernului nr. 933 din 12 noiembrie 2014 „Cu privire la armonizarea reglementărilor tehnice și a standardelor naționale în domeniul construcțiilor cu	Eficiența Hotărîrii de Guvern monitorizate constă în eliminarea barierelor tehnice, mișcarea liberă a specialiștilor în spațiul european, atragerea investițiilor externe etc.	Nu au fost prezentate propuneri pentru optimizarea cheltuielilor în scopul implementării Hotărîrii de Guvern.

2.9. Modul de consultanță

În vederea realizării eficiente și obiective a monitorizării procesului de implementare a legislației, este necesară organizarea procedurii de consultanță a părților interesate și a societății civile. Procedura de consultanță urmărește scopul de a obține opiniile și avizele părților interesate și a societății civile referitor la aspectele ce țin de implementarea și cauzele care generează inaplicabilitatea actului(lor) normativ(e) supus monitorizării.

Instituția responsabilă de monitorizare organizează (convoacă) ședințe comune cu părțile interesate, în cadrul cărora discută nivelul de aplicabilitate și cauzele care generează inaplicabilitatea actelor monitorizate. Procedura de consultanță cu părțile interesate poate fi continuă și cuprinde mai multe ședințe, în dependență de complexitatea procesului de monitorizare. Ca rezultat al acestor ședințe părțile interesate prezintă avizele și opiniile lor atât în formă verbală cât și în scris. Autoritatea responsabilă de monitorizare generalizează informația obținută pe parcursul ședințelor și trebuie să o utilizeze la întocmirea Raportului de monitorizare. La finele procesului de consultanță se analizează și se generalizează opiniile și avizele parvenite în cadrul acestui proces, inclusiv și cele expediate pe adresa electronică a instituției și se întocmește un tabel cu propunerile parvenite și opinia autorității responsabile.

În urma analizei rapoartelor prezentate drept rezultat al procesului de monitorizare a actelor legislative și normative în perioada anului 2015 constatăm că majoritatea autorităților au prezentat la acest subiect informații evazive, lipsite de un substrat factologic. Astfel din cele 20 de rapoarte recepționate doar în cazul rapoartelor de monitorizare asupra a 4 acte este anexat tabelul cu propunerile parvenite din partea sectorului public și a celui privat, dar și opinia autorității responsabile, după cum urmează:

- Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției;
- Hotărîrea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002 „Pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă”.
- Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009 „Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”.

- Hotărîrea Guvernului nr. 733 din 29 septembrie 2011 „Cu privire la crearea Comisiei guvernamentale pentru politicile de tineret”.

În celelalte rapoarte se indică faptul identificării părților interesate și organizării consultărilor cu acestea însă comentariile, obiecțiile și propunerile acestora nu sunt expuse. Totodată constatăm pasivitatea sectorului privat în ceea ce privește înaintarea propunerilor și recomandărilor în procesul de monitorizare fiindcă majoritatea autorităților indică în rapoarte lipsa obiecțiilor din partea acestora (sectorului privat). În acest sens considerăm că procesul de consultanță a fost unul defectuos, ceea ce afectează negativ calitatea procesului de monitorizare a implementării actelor legislative și normative, în special la identificarea cauzelor de inaplicabilitate.

CAPITOLUL III

DISPOZIȚII FINALE

Generalizarea rezultatelor procesului de monitorizare a implementării legislației.

Acest Paragraf reprezintă un comentariu de sinteză a rapoartelor de monitorizare a procesului de implementare a 20 de acte normative, efectuat prin prisma metodologiei stabilite în Hotărârea Guvernului nr. 1181 din 22.12.2010. Analiza multilaterală a rezultatelor obținute după monitorizarea acestor acte a făcut posibilă identificarea circumstanțelor de fapt și de drept, care generează inaplicabilitatea actelor normative. Având în vedere cauzele generatoare de neexecutare a actelor normative monitorizate, au fost elaborate propuneri obiective, care urmează a fi întreprinse prompt, pentru eliminarea impedimentelor executării cadrului normativ.

3.1. Gradul general de eficiență a actelor normative monitorizate

Urmare executării procesului de monitorizare a implementării celor 22 acte normative pe parcursul anului 2015, a fost stabilit gradul de executare a acestor acte, precum și circumstanțele care cauzează inaplicabilitatea lor.

Este de menționat faptul că responsabilitatea monitorizării celor 22 acte normative și legislative a fost pusă în sarcina autorităților centrale de specialitate ale administrației publice în temeiul H.G. nr. 1181 din 22.12.2010 și Hotărârii Guvernului nr. 386 din 16.06.2015. De neînțeles este faptul neexecutării de către unele dintre aceste instituții publice a procesului de monitorizare a actelor normative și legislative. Neexecutarea rapoartelor de monitorizare a dus la întocmirea prezentului Raport într-o măsură incompletă, fapt ce prejudiciază efectuarea unei evaluări complete a gradului general de aplicabilitate.

Un tablou general al informației din rapoartele de monitorizare la capitolul aplicabilitatea actelor normative și legislative ar arăta în felul următor:

- **Rapoarte neprezentate – 2 (din totalul - 22);**
- **Nefuncționale – nu sunt;**
- **Acte cu un grad de funcționalitate redus – 6;**
- **Acte cu un grad de funcționalitate relativ – 8;**
- **Acte funcționale – 6;**

Reieșind din informațiile obținute în procesul de monitorizare a implementării legislației, **gradul general de aplicabilitate a actelor normative monitorizate reprezintă un nivel ”relativ funcțional” de aplicare.**

Gradul relativ funcțional de executare a actelor cadrului normativ monitorizat, denotă un nivel parțial de acțiune și aplicare a actelor normative, respectiv impactul parțial asupra procesului de reglementare a relațiilor sociale în scopul pentru care au fost elaborate. În esență este vorba despre funcționalitatea redusă a unor articole separate sau chiar capitole, după caz, alături lipsa pîrghiilor necesare stabilite prin cadrul juridic secundar, pentru punerea în aplicare a actelor legislative de bază.

Gradul general de realizare a scopurilor actelor normative monitorizate. Examinarea rezultatelor obținute din monitorizarea procesului de implementare a actelor normative pe parcursul anului 2015, a determinat gradul de realizare a scopurilor și obiectivelor acestor acte. Gradul de realizare a scopurilor actelor normative monitorizate *a fost determinat în cuantum procentual*, avînd la bază evaluarea gradului de executare a actelor monitorizate și datele statistice privind rezultatele implementării actelor normative monitorizate acumulate și procesate în perioada monitorizării. Astfel, efectuînd o analiză complexă a rezultatelor monitorizării la capitolul ”realizarea obiectivelor și scopurilor”, constatăm că gradul mediu nu poate fi stabilit cu precizie dat fiind faptul că diferite acte normative au un grad diferit de îndeplinire a scopurilor și obiectivelor.

Un factor important este faptul că gradul de realizare a scopurilor și obiectivelor este variabil în funcție de domeniul de reglementare, cadrul juridic secundar etc. Astfel, o privire generală asupra tabloului de atingere a obiectivelor cadrului normativ monitorizat, ar putea fi reprezentat în felul următor:

- **Rapoarte neprezentate – 2 (din totalul - 22);**
- **Acte cu un grad de îndeplinire a scopurilor la un nivel de 90-100% – 6;**
- **Acte cu un grad de îndeplinire a scopurilor la un nivel de 50-90% - 10;**
- **Acte cu un grad de îndeplinire a scopurilor la un nivel de 30-50% - 4;**

Analiza complexă a cauzelor de inaplicabilitate a actelor normative monitorizate și a celor care nu permit realizarea în mare măsură a obiectivelor, au trăsături comune în ceea ce privește: optimizarea cadrului juridic secundar, identificarea posibilității soluționării deficitului de cadre calificate, identificarea mijloacelor financiare pentru asigurarea unor procese necesare în vederea executării prevederilor actelor normative monitorizate.

3.2. Adoptarea și aplicarea cadrului juridic secundar

Monitorizarea procesului de implementare a cadrului legislativ a făcut posibilă evidențierea și punerea pe listă a circumstanțelor care cauzează inaplicabilitatea lor. Una din cauze generatoare de inaplicabilitate a actelor monitorizate este lipsa sau calitatea neadecvată a cadrului juridic secundar, care de fapt asigură mecanismul de punere în aplicare a acestor acte și gradul de suficiență a resurselor materiale, financiare și umane pentru funcționarea cadrului normativ supus monitorizării.

Analiza complexă a rapoartelor de monitorizare a procesului de implementare a legislației a stabilit actele normative monitorizate care necesită modificare și completare, precum și adoptarea actelor normative noi sau de modificare a celor deja existente în scopul creării unui cadru juridic secundar adecvat și eficient.

Analiza rapoartelor de monitorizare a implementării legislației a identificat indicatorii cantitativi privind necesitățile de modificare și completare afișate a cadrului normativ monitorizat cât și a celui secundar, conform următoarelor date:

- 1) este necesară elaborarea și adoptarea (aprobarea) a trei acte normative și legislative noi;**
- 2) modificarea și completarea a 5 acte legislative;**
- 3) modificarea și completarea a 5 acte normative;**
- 5) nu este nevoie de intervenție în cazul a 8 acte legislative și normative;**

3.3. Cauzele care generează inaplicabilitatea actelor normative monitorizate

Monitorizarea procesului de implementare a celor 20 acte normative a identificat cauzele generatoare de inaplicabilitate a actelor normative sau a unor compartimente a acestora. Circumstanțele respective au fost identificate reieșind din analiza de sinteză a gradului de executare și cel de atingere a obiectivelor actelor, în același timp a fost examinată necesitatea de revizuire a cadrului normativ monitorizat cât și a celui aferent sau secundar.

Generalizând rezultatul monitorizării în ceea ce ține de circumstanțele esențiale care prezintă impedimente în executarea actelor normative, pot fi expuse în următoarea ordine:

- Cel mai frecvent, **14 cazuri din 20**, este vorba despre necesitatea modificării și completării cadrului normativ monitorizat sau de cel secundar;
- În **5 cazuri din 20**, lipsa finanțării suficiente reprezintă un impediment în realizarea eficientă a legislației;

- Altă cauză esențială, **3 cazuri din 20**, reprezintă lipsa resurselor umane suficiente și calificate;
- **4 cazuri** din cele **20 de acte** necesită fortificarea capacităților instituționale;
- În cazul a **6 acte** monitorizate nu au fost identificate circumstanțe care ar genera inaplicabilitatea lor.

Calculul a fost efectuat luând în considerare faptul că un singur act normativ poate avea un concurs de circumstanțe care generează inaplicabilitate.

3.4. Gradul de eficiență a actelor normative monitorizate

Monitorizarea eficiență a procesului de implementare a celor 22 acte normative a fost bazată pe informația conținută în rapoartele de monitorizare, întocmite conform Metodologiei stabilite în H.G. nr. 1181 din 22.12.2010. Astfel, în conformitate cu pct. 8, alin. 9) din Metodologie ministerele urmau să demonstreze prin informații și date concrete că actele monitorizate optează pentru soluția celui mai mic cost al unei probleme clar definite. Deși conform Metodologiei acest lucru era obligatoriu, în cele mai dese cazuri nu a fost reflectată informația necesară, din care considerent nu a fost posibil întocmirea corespunzătoare a acestui capitol din Raport. Doar 3 rapoarte din **20** conțin informații corespunzătoare cu privire la acest subiect, în celelalte fiind prezentate informații generale fără o justificare și argumentare concretă. Acest fapt ne permite să facem concluzii la un nivel destul de general și nicidecum o analiză de sinteză complexă asupra întregului cadru normativ monitorizat în ceea ce privește eficiența actelor (aspectele ce privesc costurile necesare pentru implementarea actelor normative monitorizate).

În esență prezentul compartiment reprezintă o importanță deosebită pentru monitorizarea procesului de implementare a legislației, din considerentul necesității analizei impactului financiar a implementării legislației. În acest context, propunem autorităților administrației publice centrale întocmirea rapoartelor de monitorizare în conformitate cu Metodologia stabilită prin H.G. nr. 1181 din 22.12.2010 și efectuarea unei analize aprofundate a compartimentului ce vizează stabilirea gradului de eficiență a actelor normative.

3.5. Recomandări în vederea asigurării acțiunii actelor normative monitorizate

Unul din scopurile primordiale ale monitorizării procesului de implementare a legislației a fost identificarea cauzelor de inaplicabilitate a acestor acte și elaborarea sau identificarea măsurilor care ar înlătura impedimentele de aplicabilitate. În urma monitorizării procesului de implementare a actelor normative și legislative au fost identificate principalele cauze generatoare de inaplicabilitate

a unor prevederi a actelor normative. În Raport au fost propuse măsurile de asigurare a executării acestor acte, reieșind din analiza cauzelor care generează inaplicabilitatea.

Astfel, analiza circumstanțelor care generează efecte negative asupra procesului de implementarea a actelor normative au făcut posibilă identificarea măsurilor de asigurare a acțiunii celor 22 acte monitorizate. Aceste circumstanțe, cel mai frecvent, au un caracter normativ (adică implică necesitatea modificării cadrului normativ), unul financiar (se datorează insuficienței finanțării pentru o bună implementare) sau lipsei capacităților instituționale (lipsa cadrelor profesionale).

Generalizând rezultatul monitorizării, propunem câteva măsuri complexe în scopul asigurării acțiunii actelor monitorizate.

- Dat fiind faptul identificării cadrului normativ care urmează a fi elaborat, modificat și completat, se propune demararea în regim de urgență a procedurii de modificare și completare a cadrului normativ monitorizat, pentru atingerea obiectivelor acestuia.
- Se propune identificarea mijloacelor financiare în scopul finanțării necesare întru implementarea în deplină măsură a actelor monitorizate;
- Se propune analiza solicitărilor suplirii statelor de personal cu unități sau instruirea specialiștilor calificați în domeniile în care este o astfel de necesitate.

Concluzii

Prezentul Raport a fost întocmit în scopul generalizării rezultatelor procesului de monitorizare a legislației, proces a cărui mecanism și metodologie au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1181 din 22.12.2010 privind monitorizarea procesului de implementare a legislației. Lista actelor normative care au fost monitorizate pe parcursul anului 2015 a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 386 din 16.06.2015 cu privire la aprobarea Listei actelor legislative și normative care vor fi monitorizate de către organele centrale de specialitate ale administrației publice pe parcursul anului 2015. Este regretabil faptul că unele organe centrale de specialitate ale administrației publice, nu au executat prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1181 din 22.12.2010 și Hotărârii Guvernului nr. 386 din 16.06.2015. Avînd în vedere cele expuse mai sus, nu putem să nu menționăm actele care nu au fost monitorizate:

- Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1029 din 19 decembrie 2013 „Cu privire la investițiile capitale publice”.

Constatăm faptul că scopul procesului de monitorizare nu a fost atins în totalitate, iar sarcina de identificare a gradului de executare a legislației supuse monitorizării nu a fost realizată corespunzător. Acest fapt se datorează următoarelor cauze:

- Din 22 acte propuse spre monitorizare în anul 2015 au fost prezentate și analizate 20 Rapoarte;
- Rapoartele prezentate nu oferă o imagine clară privind gradul de implementare a legislației și a gradului de executare a acesteia deoarece o mare parte din acestea nu au fost întocmite conform Metodologiei prevăzute în Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1181 din 22.12.2010;
- Rapoartele prezentate conțin informații și date evazive referitor la următoarele compartimente: Gradul de punere în aplicare a cadrului juridic secundar, Eficiența actelor normative, Modul de consultanță a părților interesate;
- Perioada scurtă de timp, în interiorul căreia autoritățile au efectuat monitorizarea procesului de implementare a legislației, situație creată de aprobarea tardivă a Hotărârii Guvernului nr. 386 din 16.06.2015 cu privire la aprobarea Listei actelor legislative și normative care vor fi monitorizate de către organele centrale de specialitate ale administrației publice pe parcursul anului 2015;
- Dat fiind faptul că procesul de monitorizare este unul relativ nou și mai puțin cunoscut, dar și în virtutea fluctuației sporite a personalului din cadrul organelor centrale de specialitate ale administrației publice, persoanele implicate în procesul de monitorizare, de cele mai multe ori, nu dispun de calificare în acest domeniu. Astfel, organizarea cursurilor de instruire pentru persoanele implicate în procesul de monitorizare este imperativă pentru asigurarea calității acestui proces.